

REPUBLICA MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
CATEDRA MEDICINA SPORTIVĂ

RAPORT

DE EVALUARE INTERNĂ A CALITĂȚII

anul universitar 2015-2016

Chișinău, 2016

1. Misiune și obiective

Misiunea Comisiei pentru Managementul Calității a Catedrei Medicina Sportivă este de a coordona și oferi suport activităților din cadrul catedrei privind creșterea calității serviciilor oferite, prin implicarea personalului didactic și de cercetare, a personalului didactic auxiliar și administrativ și a studenților.

Obiectivele Comisiei pentru Managementul Calității a catedrei Medicina Sportivă:

- a. să dezvolte cultura calității, în acord cu viziunea, misiunea și politica Universității de Stat de Educație Fizică și Sport și în concordanță cu dinamica națională, europeană și internațională în domeniu;
- b. să implementeze strategia privind introducerea Sistemului de Management al Calității în Universitate și metodologia de evaluare a acestuia;
- c. să inițieze și să implementeze proiecte de dezvoltare a calității la nivelul comunității academice a catedrei și să stabilească măsuri pentru consolidarea acesteia, în concordanță cu bunele practici europene;
- d. să realizeze criteriile standard de performanță în educație și cercetare;
- e. să desfășoare analize și evaluări pe baza criteriilor de calitate din cadrul facultăților universității, a departamentului de calitate și a serviciilor administrative;
- f. să asigure feedback din partea studenților și angajatorilor;
- g. să propună evaluări interne și externe și să facă publice rezultatele acestora;

2. Organizarea catedrei, structura și programele de studii

Catedra dispune de 15 cadre didactice calificate corespunzător (10 de bază și 5 prin cumul).

- **Prof. univ.** – Moroșan Raisa; (1)
- **Conf. Univ.** – Țiganaș Odetta, Lupașco Victor, Erhan Ecaterina, Dudnic Eugen, Dudnic Natalia, Cojocari Lidia. (6)
- **Conferențiar universitar interimar:** Jucov Artiom (1)
- **Lectori superiori:** - Dorgan Victoria, Delipovici Irina; (2)
- **Lectori universitari:** - Moroșan Ion, Tataru Angela, Buzulan Aliona, Girlea Natalia, Rotari Elena (5)
- **Doctori în știință** – 8
- **Doctoranzi** – 3

3. Structura sistemului de asigurare a calității în cadrul catedrei

La nivelul catedrei asigurarea calității este monitorizată prin Comisia pentru Managementul Calității a Catedrei și de către șeful de catedră.

Comisia pentru Managementul Calității este compusă din doi membri ai catedrei: Lupașco Victor și Girlea Natalia, aleși prin vot deschis la ședința de catedră din 15. 12. 2014 (Proces verbal nr. 5). Comisia este organizată și funcționează în concordanță cu prevederile Legii Educației Naționale privind asigurarea calității educației. Comisia se află în subordinea șefului de catedră.

4. Sistemul de evaluare a calității în cadrul catedrei

Catedra dispune de următoarele acte:

- regulamentul de organizare și funcționare a comisiei pentru managementul calității academice în cadrul catedrei;
- plan anual de acțiuni.

5. Politicile și strategiile catedrei pentru asigurarea calității

Politicile privind calitatea în cadrul catedrei Medicina Sportivă se referă la:

- îmbunătățirea continuă a sistemului de management al calității;
- dezvoltarea unei culturi a calității pe baza standardelor internaționale universitare;
- evaluarea continuă a calității în vederea corelării educației centrate pe student cu cerințele partenerilor regionali și cu strategia de dezvoltare a universității.

Strategiile pentru asigurarea calității în cadrul catedrei vizează:

- orientarea spre satisfacerea cerințelor și așteptărilor studenților, angajatorilor și celorlalte părți interesate;
- atitudinea proactivă a conducerii instituției în problema calității, care se exprimă prin crearea unui mediu adecvat performanței pe toate dimensiunile activității;
- abordarea problemei calității în termeni strategici: misiune, valori, principii, politici, strategii, obiective;
- menținerea sub control și îmbunătățirea continuă a proceselor din instituție;
- implicarea și responsabilizarea personalului catedrei;
- preocuparea pentru dezvoltarea unei culturi a calității;
- identificarea unor indicatori relevanți ai calității și introducerea de mecanisme de evaluare internă a acestora;
- documentarea sistemului în vederea furnizării de dovezi obiective care să creeze încredere;
- analize comparative cu alte catedre din cadrul universității și din afara ei, eventual din străinătate, pentru identificarea și preluarea celor mai bune practici în domeniul asigurării calității;
- formarea specializată a personalului angajat în domeniul calității și formarea generală în asigurarea calității a întregului personal.

Măsurile adoptate de Catedra Medicina Sportivă în privința calității, prin intermediul membrilor Comisiei de Management a Calității și Departamentul de Asigurarea Calității (DAC) se referă la:

- aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu și diplomelor ce corespund calificărilor, în acord cu legislația în vigoare;
- existența unor proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării;

- calitatea personalului didactic și de cercetare;
- funcționalitatea structurilor organizatorice de asigurare a calității educației, conform legii.

Catedra Medicina Sportivă a solicitat și a avut evaluări efectuate de Comisia Departamentului de Calitate a Universității și de către Comisia de Calitate a Facultății Kinetoterapie. Constatările și recomandările din rapoartele de evaluare a acestora au contribuit la îmbunătățirea internă a calității educației în cadrul catedrei.

Anual în cadrul catedrei au loc evaluări ale calității programelor de studii și serviciilor suport.

6. Indicatori și rezultate

Structura și prezentarea programelor de studii, suport curricular

În cadrul Procesului Bologna sistemul de învățământ superior din Republica Moldova a trecut și trece prin transformări majore. Trecerea se face pe baza unor studii de fezabilitate privind structura, curricula și competențele cadrelor didactice. Formarea în cadrul catedrei Medicina Sportivă a viitorului specialist de educație fizică are loc prin intermediul următoarelor discipline:

Ciclul I de studii	
1. Anatomia aparatului locomotor	2. Ergofiziologia
3. Anatomia funcțională	4. Medicina sportivă
5. Splanhnologia	6. Medicina extremală
7. Biochimia	8. Igiena
9. Fiziologia umană	10. Protecția civilă

Ciclul II de studii – master Tehnologii medico-biologice	
Discipline fundamentale	Discipline de specialitate
1. Anatomia funcțională	2. Biochimia efortului sportiv
3. Fiziologia vârstelor	4. Maladii profesionale în activități sportive
5. Fiziologia exercițiului fizic	6. Traumatologie sportivă
7. Kinetoterapia în medicina sportivă	8. Refacere sportivă
9. Tehnologii informaționale	10. Nutriția sportivă și aditivii ergogenici
11. Selecția medico-biologică în sport	12. Dopajul
13. Metodologia cercetării manageriale	14. Farmacologia sportivă
15. Epistemologia și metodologia cercetării în cultura fizică	16. Alternativa fitoterapeutică în activitățile sportive

Disciplinele sunt constituite din activitățile de curs (prelegeri), seminar, laborator și teme individuale. Fiecare disciplină are o durată totală de minim un semestru, conține o formă de evaluare, în urma căreia studentul primește o notă finală și acumulează un număr de credite asociate disciplinei. Toate disciplinile din planurile de învățământ dispun de curricule elaborate de către profesorii catedrei, conținutul și calitatea cărora îi revin titularilor de disciplină.

Planurile de învățământ sunt concepute astfel încât să asigure timpul necesar pentru studiul individual, asimilarea adecvată a bibliografiei și inițierea în cercetarea științifică. Din punct de vedere al conținutului planurile de învățământ cuprind discipline fundamentale, de specialitate și complementare. Din punct de vedere organizațional, planurile de învățământ pentru fiecare specializare cuprind discipline obligatorii, opționale și facultative. Aceste caracteristici conferă flexibilitate programelor de studiu. Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examen, colocviu, verificări curente.

Activitatea didactică la nivel licență este organizată în regim de zi și învățământ cu frecvență redusă (FR). Programele de studii pentru disciplinele predate în cadrul catedrei sunt unitare ca structură pentru ambele forme.

Începînd cu anul 2013 catedra desfășoară studii masterale cu specializarea Tehnologii medico-biologice. Profesorii catedrei s-au implicat în elaborarea programelor de master și a curriculelor disciplinare. În procesul didactic din ciclul II de studii sunt implicate cadrele didactice cu studii doctorale.

Activitatea didactică

Obiectivul de bază al Catedrei Medicina Sportivă este instruirea calitativă a studenților și formarea specialiștilor de înaltă calificare profesională. Din perspectiva atingerii acestui deziderat, se impune utilizarea masivă a tehnologiilor moderne de predare a disciplinelor Catedrei. Or, aceste tehnologii reprezintă o serie de modalități sistematice de lucru pe care le utilizează profesorii în activitatea de instruire și care au scopul de a conduce spre realizarea obiectivelor didactice propuse. Privite prin prisma profesorului, metodele de instruire servesc la organizarea și conducerea unor activități sistematice prin care studenții vor realiza obiectivele pedagogice, arătându-le *ce să facă* și *cum să acționeze*. Privite prin prisma studenților, metodele de instruire au menirea de a-i sprijini să parcurgă calea spre cunoaștere, spre dobîndirea de noi comportamente, care îi sporesc valoarea personalității și contribuie la dezvoltarea capacităților intelectuale.

Profesorii Catedrei optează pentru utilizarea, la diferite etape ale lecției, a acelor metode, care oferă potențialul didactic cel mai adecvat față de obiectivele care urmează a fi realizate de studenți. În mod special, profesorii Catedrei implementează cu succes o serie de tehnologii moderne de predare, precum:

METODE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE		
Categorii de metode	Tipuri de metode	Tipuri de procedee
Metode de comunicare	Prin limbaj oral	Descrierea Explicația Prelegerea Conversația
	Prin limbaj scris	Instruirea prin lectură
	Prin limbaj oral-vizual	Instruirea prin mijloace vizuale
		Instruirea prin mijloace auditive

	Prin limbaj audio-vizual	Instruirea asistată de calculator
	Prin problematizare	Instruirea prin rezolvare de probleme
Metode de exploarare	Metode de exploarare directe	Observația dirijată Observația independentă Efectuarea de experimente
	Metode de exploararea indirecte	Demonstrarea cu obiecte reale Demonstrarea cu ajutorul reprezentărilor grafice Demonstrarea cu mijloace sonore Demonstrarea cu mijloace audio-vizuale Demonstrarea cu ajutorul calculelor Demonstrarea cu ajutorul calculatorului Demonstrarea cu ajutorul desenelor pe tablă Demonstrarea prin efectuarea de experiențe
	Metode de modelare	Studierea pe module
Metode bazate pe acțiune	Metode de acțiune efectivă	Efectuarea de exerciții Studiul de caz Efectuarea de lucrări de laborator
	Metode de acțiune simulată	Instruirea prin jocuri de simulare
Metode de instruire programată		Instruirea cu programe cu răspuns construit
		Instruirea cu programe cu răspuns la alegere

Fiecare metodă este o parte integrată a activității de predare - învățare - evaluare. În mod tradițional, profesorii Catedrei utilizează *metolologia comunicării orale* (expunerea, prelegerea, dictarea), care este izvorâtă din ideea că studenții sunt ca niște depozite în care profesorul pune la păstrare cunoștințele predate, iar la sfârșitul anului va cere depunerile, plus o dobândă substanțială. În acest caz, predarea este centrată pe profesor, care tinde să-și păstreze imaginea de atotștiutor și care nu lasă loc contrazicerilor sau dialogului.

La fel ca oricare alte metode, metodele tradiționale prezintă o serie de caracteristici, care punctează atât aspectele pozitive, cât și aspectele negative.

Din dorința de a nu ajunge la o individualizare excesivă a învățării, profesorii catedrei Medicina Sportivă au încercat să identifice o modalitate de a îmbina munca individuală cu muncă în grup, astfel încât să se evidențieze atât personalitatea studentului cât și dezvoltarea sa intelectuală, bazându-se pe latura calitativă a educației.

În acest context, prioritatea noastră este de a implementa noile tehnologii de predare, utilizând *metodele interactive*. Deși, acestea nu mai sunt o noutate, sunt destul de puțin aplicate. Metodele interactive sunt utile pentru că studentul învață mai bine dacă este angajat cu toate forțele într-o acțiune.

Statisticile sunt destul de precise în acest sens. Cercetătorii susțin că noi reținem 20% din ceea ce auzim, 30% din ceea ce vedem, 50% din ceea ce auzim și vedem în același timp, 80% din ceea ce spunem și 90% din ceea ce spunem în timp ce facem un lucru. Prin implicarea

studentilor și cointeresarea lor, ei devin mai motivați, iar șansa de a obține schimbări comportamentale, cognitive, crește în mod substanțial.

Cele învățate nu sunt pur și simplu înregistrate, ci vor forma, în plan mental, asocieri creative, link-uri către alte informații stocate, care fac memorarea mai eficientă. Lucrul alături și împreună cu ceilalți este un exercițiu de formare a priceperilor și deprinderilor, de stimulare a lucrului în echipă, de formare a abilităților de comunicare. Profesorul nu mai este un simplu emițător de informație, iar studentul nu mai este un simplu receptor pasiv, cei doi devin parteneri într-un demers didactic în care studentul capătă calități deosebite, uneori chiar de coordonator al unei activități.

Dintre metodele interactive de predare care se pot aplica cu succes în cadrul disciplinelor Catedrei sunt: fierăstrăul, brainstormingul, brainwritingul, fiecare învață pe fiecare, metoda predării/învățării reciproce, metoda cubului, jocul de rol, etc. Dintre toate aceste metode am să exemplific câteva, cele mai des folosite și mai facile de aplicat.

METODA FIERĂSTRĂUL este o metodă utilizată pentru a stimula participarea unui număr cât mai mare de studenți. Dezvoltă capacitatea de cooperare, de comunicare, de sinteză și analiză. Presupune împărțirea grupei pe subgrupe, fiecare subgrupă primește o sarcină specifică, subordonată obiectivelor lecției.

Grupele își îndeplinesc sarcinile, își prezintă activitatea și rezultatele, studenții dintr-o grupă își pot completa informațiile cu cele din alte grupe. La final, profesorul, împreună cu studenții corelează datele și emit concluziile.

METODA BRAINSTORMING este o metodă de stimulare liberă a creativității și imaginației care se poate aplica cu succes la lecțiile disciplinelor Catedrei. Se generează rapid foarte multe idei pe o anumită temă, indiferent dacă sunt absurde, greșite sau mai puțin originale, fără a fi criticate. Se desfășoară în limită de timp, iar creativitatea este stimulată și prin faptul că studenții sunt influențați de soluțiile celorlalți.

METODA BRAINWRITING (6/3/5) este o metodă foarte simplă de stimulare a creativității, asemănătoare cu brainstorming, diferența constând în faptul că se lucrează pe grupe mici sau individual.

- 6 studenți notează 3 idei în 5 minute(6/3/5)
- Foile se rotesc până când fiecare foaie a trecut pe la fiecare student
- Fiecare student va nota trei, două sau doar o idee, care vor trebui să fie diferite de cele notate până atunci.
- La final are loc selectarea ideilor, clasificarea lor și emiterea concluziilor

METODA CUBULUI este o metodă prin care sunt stimulate gândirea creativă și imaginația, prin faptul că o anumită temă poate fi studiată din mai multe perspective, ca și cum am privi toate fețele unui cub.

PREDAREA ÎN SISTEM All Learning este poate una dintre cele mai interactive metode, care face din disciplina predată o materie mai atractivă. Studenții sunt participanți direcți la

procesul de predare-învățare-evaluare, pot ei înșiși să provoace simulări ale unor procese și fenomene greu de reprodus în laborator.

Dintre **metodele de evaluare** modernă, se pot aplica cu rezultate bune două dintre ele:

PROIECTUL este o metodă care stimulează formarea deprinderilor de a căuta informații, de a le sintetiza, de a conduce un proiect de cercetare și a depista metode de rezolvare a unor ipoteze în mod creativ.

Profesorul stabilește de la început reguli de realizare, obiectivele urmărite, criteriile de evaluare, dar modul de realizare și conducere a activității este la libera alegere a studentului. Profesorul va monitoriza permanent activitatea acestuia.

PORTOFOLIUL este o colecție a lucrărilor studenților pe o perioadă mai mare de timp și poate înregistra progresul făcut. Se realizează o selecție a celor mai bune produse ale studenților, iar pentru a realiza cel mai bun portofoliu, cu lucrări originale, aceștia vor face uz de creativitatea fiecăruia.

Se poate aplica în cazul majorității disciplinelor, atât pentru studenții ciclului I, cât și pentru cei din ciclul II.

Concluzionând la capitolul metode de instruire, politicile europene în materie de educație recomandă utilizarea echilibrată atât a metodelor clasice, cât și a celor moderne. Or, ambele sunt avantajate de caracteristicile și conceptele care le recomandă.

Metode clasice	Metode moderne
<ul style="list-style-type: none">• acordă prioritate instruirii	<ul style="list-style-type: none">• trec informația înaintea instruirii
<ul style="list-style-type: none">• sunt centrate pe conținut, pe însușirea materiei, având o orientare intelectualistă	<ul style="list-style-type: none">• sunt centrate pe student, pe exersarea și dezvoltarea capacităților și aptitudinilor
<ul style="list-style-type: none">• acordă întâietate activității profesorului (promovând un „învățământ magistral”)	<ul style="list-style-type: none">• sunt axate pe activitatea și participarea studentului
<ul style="list-style-type: none">• pun accentul pe predare	<ul style="list-style-type: none">• trec învățarea înaintea predării, concomitent cu ridicarea exigențelor față de predare
<ul style="list-style-type: none">• studentul este privit ca obiect al instruirii	<ul style="list-style-type: none">• studentul devine, deopotrivă, obiect și subiect al actului de instruire și educare, al propriei sale formări
<ul style="list-style-type: none">• sunt centrate pe cuvânt, fiind dominant comunicative și verbale	<ul style="list-style-type: none">• sunt centrate pe acțiune, pe explorare; unei științe comunicative se preferă știința din experiența dobândită prin explorare, experimentare, cercetare sau acțiune
<ul style="list-style-type: none">• sunt orientate spre produs și propune știința ca o sumă de cunoștințe finite	<ul style="list-style-type: none">• își îndreaptă atenția spre procesele prin care studenții ajung la elaborări personale
<ul style="list-style-type: none">• sunt abstracte și formale	<ul style="list-style-type: none">• pun accentul pe contactul direct cu

	realitatea, fiind concrete
<ul style="list-style-type: none"> • propun o conducere rigidă a învățării 	<ul style="list-style-type: none"> • încurajează munca independentă, inițiativa, inventivitatea și creativitatea
<ul style="list-style-type: none"> • promovează competiția 	<ul style="list-style-type: none"> • stimulează cooperarea și ajutorul reciproc
<ul style="list-style-type: none"> • conferă cadrului didactic un rol de purtător și transmițător de cunoștințe 	<ul style="list-style-type: none"> • rezervă cadrului didactic un rol de organizator al condițiilor de învățare, de îndrumător și animator, ce catalizează energiile celor care învață

Activitatea de cercetare științifică

Activitatea de cercetare științifică reprezintă o componentă esențială a activității într-o unitate de învățământ superior. Cercetarea științifică constituie o componentă de bază a activității cadrelor didactice, studenților și personalului universității ce se desfășoară la următoarele niveluri.

- Cercetare fundamentală
- Cercetare aplicativă
- Proiectare
- Analize și determinări experimentale

Activitatea de cercetare științifică la catedra "Medicina Sportivă" în cadrul U.S.E.F.S. se desfășoară în conformitate cu Regulamentul Activității de Cercetare Științifică.

În perioada anului universitar 2015-2016 cadrele didactice ale catedrei au un număr voluminos de articole. Activitatea de cercetare științifică a fiecărui cadru didactic a fost analizată și verificată de Centrul de cercetări. Conform acțiunilor planificate, s-au organizat la nivelul conferințelor științifice naționale cât și internaționale.

În raport cu anul universitar catedra și-a propus să organizeze conferințe științifice naționale anuală a cadrelor didactice a căror rezultate s-au publicat în reviste științifice. De asemenea, potrivit planului activității editoriale s-au publicat suporturi de curs și seminar pentru studenții și masteranzii tuturor specializărilor din cadrul U.S.E.F.S.

Activitatea de cercetare, este considerată în U.S.E.F.S. drept o prioritate din perspectiva necesității de integrare în aria cercetării.

Obiectivul general este realizarea de activități de cercetare la standarde de excelență, prin creșterea calitativă a cercetării, creșterea vizibilității rezultatelor, astfel încât domeniile de studiu să-și îmbunătățească poziția ierarhizării viitoare.

Rezultatele activității colectivelor de cercetare a cadrelor didactice – studenții se regăsesc în modulul de diseminare al acestora.

Tabelul 4: Cercetarea științifică realizată în cadrul catedrei Medicina Sportivă, perioada 2015 - 2016

Activități de cercetare	Cuantumul activităților științifice	
	Planificate	Realizate
Lucrări științifice publicate	23	19
Cărți și capitole în cărți de specialitate	1	<i>Mruț I. D., Lupașco V. Metoda modificată de determinare a indicilor randamentului de</i>

Naționale Internaționale		muncă fizică PWC150(V) și PWC170(V) înotătorilor cu aplicarea eforturilor specifice, ed. "Primex Com", Chișinău 2015, 204p.
Manuale didactice	4	În curs de publicare
Îndrumare de laborator / aplicații/ghiduri metodice		
Articole în reviste cotate și în proceedings indexate ISI Thomson Reuters	1	<i>Dudnic E., Dudnic N.</i> Efectul hiperconsumului de soia asupra compoziției sîngelui. Revista Studia Universitatis Moldaviae, Nr 6.,2015 Chișinău,CEP USM, p.56-58.
Articole internaționale recunoscute		
Articole în reviste/ volume ale congreselor/conferințelor internaționale cu referenți	7	<p><i>Jucov A., Țîganaș O.</i>, Serviciul Antidoping Național: provocări și perspective, Materialele Conferinței Științifice „Cultura fizică și sportul într-o societate bazată pe cunoaștere”, Chișinău, 2015, p. 345-349. ISBN 978-9975-131-21-6. (disc)</p> <p><i>Cojocari L., Țîganaș O., Dorgan V.</i>, Variațiile glucozei – marker al metabolismului energetic în raport cu efortul fizic și intelectual, Materialele Conferinței Științifice „Cultura fizică și sportul într-o societate bazată pe cunoaștere”, Chișinău, 2015, p. 345-349. ISBN 978-9975-131-21-6. (disc)</p> <p><i>Surdu D., Țîganaș O.</i> Evaluarea gradului de cunoaștere a procedurii controlului doping la atleții de performanță, , Probleme Actuale ale Teoriei și Practicii Culturii Fizice. În: Materialele Conferinței științifice internaționale studențești, ediția a XIX-a, Chișinău, 2016, p. 122-126.</p> <p><i>Șarban E.; Dorgan V.</i> Tratamentul combinat în recuperarea copiilor cu hemiplegie spastică în PCI; În: Materialele Conferinței științifice internaționale studențești, ed XIX-a, 22 aprilie 2016, Chișinău , ed USEFS, p.221-224.</p> <p><i>Guțu X.; Poburnîi P.; Lupașco V.</i> Исследование показателей</p>

		<p>долговременной адаптации организма спортсменов - игроков высокой квалификации в соревновательном периоде годового цикла тренировки. În: Materialele Conferinței științifice internaționale studențești, ed XIX-a, 22 aprilie 2016, Chișinău , ed USEFS, p.126-129.</p> <p><i>Cebotaru V.; Tataru A.;</i> Dezvoltarea fizică a tinerilor – criterii de apreciere a stării de sănătate. În: Materialele Conferinței științifice internaționale studențești, ed XIX-a, 22 aprilie 2016, Chișinău , ed USEFS, p.28-33.</p> <p><i>Gîrlea N.</i> Adaptarea organismului la eforturile fizice în cadrul antrenamentului sportiv, Cultura fizică și sportul într-o societate bazată pe cunoaștere. Conferința științifică internațională, 6-7 noiembrie 2015, 4p (disc).</p>
Articole în reviste/ volume ale congreselor/ conferințelor naționale cu referenți și 11ditorial11 11ditorial	9	<p><i>Țiganaș O., Dorgan V.</i> Aspecte ale particularităților motrice la copiii stîngaci și importanța aprecierii acestora în cadrul lecțiilor de educație fizică, Teoria și arta educației fizice în școală, Chișinău, 2015, nr. 1, p. 75-78.</p> <p><i>Moroșan R., Moroșan I., Delipovici I.</i> Stresul – factor de risc pentru sănătate și rolul exercițiilor fizice în prevenirea și combaterea lui. În: Revista Științifico-metodică – Teoria și arta educației fizice în școală, 2/2015, p.57-60.</p> <p><i>Moroșan R., Delipovici I., Cibotaru E.</i> Cunoașterea particularităților psihologice, morfologice și funcționale ale elevilor de 14-15 ani – necesitate imperioasă pentru profesorii de educație fizică. În: Revista Teoria și arta educației fizice în școală, nr.3/2015, p.55-59.</p> <p><i>Pînzari M., Delipovici I.</i> Opiniile adolescenților de 14-15 ani privind satisfacția produsă de lecțiile de educație</p>

		<p>fizică și încrederea în sine. În: Materialele Conferinței științifice internaționale studențești, ed XIX-a, 22 aprilie 2016, Chișinău , ed USEFS, p46-49.</p> <p><i>Moroșan R., Delipovici I., Moroșan I.</i> Motivația elevilor din clasa IX –a privind frecventarea lecțiilor de educație fizică la început de an școlar. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Cultura fizică și sportul într-o societate bazată pe cunoaștere”, Chișinău, 2015, p.117-120.</p> <p><i>Moroșan I., Rusuhan O.</i> Influența lecțiilor de educație fizică cu caracter de antrenament asupra unor indici ai dezvoltării fizice a elevilor de 10-11 ani. În: Materialele Conferinței științifice studențești din aprilie 2016, p.50-53.</p> <p><i>Moroșan R., Moroșan I., Chiperi A.</i> Dezvoltarea fizică a elevilor și evaluarea ei prin prisma implementării metodei antrenamentului în circuit în cadrul lecțiilor de educație fizică. În: Revista Teoria și arta educației fizice în școală, nr.3/2015, p.10-15.</p> <p><i>Moroșan I., Pânzari A.</i> Estimarea particularităților funcționale ale sistemului cardiovascular la elevii de 10-11 ani. În: Revista Teoria și arta educației fizice în școală, nr.3/2015, p.6-10.</p> <p><i>Dudnic E., Dudnic N.,</i> КРИТЕРИАЛЬНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ КАК СРЕДСТВО МОТИВАЦИИ К УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА УРОКАХ ХИМИИ. Revistă științifico-metodică Învățătorul modern, Chișinău 2015, p. 11-13.</p>
--	--	--

Membri cu experiență de management, analiză și evaluare în cercetare și/sau învățământ naționale și internaționale	2	<p>Moroșan R., 2015 - Membru al Consiliului științific specializat la teza de dr. în științe pedagogice "Dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe multiple". Autor: Belibova Silvia (USP Creangă).</p> <p>Moroșan R., 2016 - Referent oficial la teza de doctor în științe medicale: "Estimarea alimentației și stării de sănătate a elevilor instituțiilor preuniversitare cu profil sportiv". Autor: Rubanovici Vladislav (USMF Testemițeanu).</p>
Participări la manifestări științifice cu susțineri de lucrări Naționale Internaționale	1	<p><i>Afanasenco S., Grumeza M., Țiganaș O., Arhip E., Jucov A.,</i> Agenția Națională Antidoping: Primii pași în lupta împotriva dopajului în sport, în <i>Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină</i>, Materialele conf. „Medicina Sportivă: Provocări și Perspective”, 12-13 noiembrie, 7 (64) 2015, p.78-83. categoria B;</p>
Proiecte / Granturi de cercetare <u>Membru</u>	2	<p><i>Lupașco V., Erhan E.,</i> "Strategii de implimentare a metodelor diagnostice în procesul de antrenament și competiții al sportivilor de performanță din loturile naționale ale R.M".</p> <p><i>Dudnic E.,</i> Coordonator științific in cadrul proiectului Cercetări științifice fundamentale în DIRECȚIA STRATEGICĂ 16.04. Sănătate și biomedicine, ASRM.</p>
Coli de tipar		17,06

Cercetarea științifică are un rol hotărâtor dat fiind faptul că educația viitoarelor generații de specialiști, trebuie să cultive și creativitatea și inovația.

7. Evaluarea cadrelor didactice

În cadrul catedrei Medicina Sportivă se folosește un ansamblu de modalități de evaluare a activității didactice. Calitatea disciplinelor predate este evaluată anual de către conducerea catedrei, de către studenți. Se realizează evaluarea disciplinelor de către colegi prin vizite la cursuri, seminarii și laboratoare și se completează:

- registru de asistență reciprocă la ore a profesorilor catedrei,
- registru de asistență la ore a șefului de catedră,
- registru de evidență a consultațiilor.

Conform completărilor acestor registre în anul **2015 – 2016** profesorii catedrei au realizat **15** asistări de prelegeri și laboratoare și **17** asistări au fost realizate de către șeful de catedră.

De asemenea, se completează chestionare de evaluare a studiilor de către absolvenții Universității. Documentele de referință pentru evaluarea disciplinelor sunt următoarele:

- raport de autoevaluare (tabelul 6),
- raport de activitate a profesorului,
- raport de analiză asupra evaluării de către student a disciplinei cadrului didactic,
- rezultatele evaluării de către colegi (tabelul 7),
- rezultatele evaluărilor realizate de către șeful de catedră (tabelul 8),
- rapoarte ale consiliilor și comisiilor de evaluare.

Tabelul 5: Fișă de autoevaluare, catedra Medicina Sportivă

Nr.	CRITERIU	Indicatori de performanță	Punctaj propus	Punctaj obținut
1	Activitate didactică	Introducere de cursuri noi	5p/curs	95
		Gradul de acoperire al cursurilor cu material didactic (manuale, suporturi de curs, caiete de lucrări practice etc. – inclusiv în format electronic)	5p/lucrare	105
		Desfășurarea activităților de: curs, seminar/laborator/lucrări practice din cumul	5p/curs, seminar sau laborator	4
2	Activitate științifică	Cărți, tratate, monografii publicate la edituri recunoscute	10/unic autor 5p/coautor	15
		Capitole în cărți	2p/capitol	
		Articole în reviste cotate ISI/BDI	5p/capitol	
		Articole în reviste cu referenți științifici	1p/articol	7
		Lucrări în volumele conferințelor internaționale	3p/lucrare	39
		Comunicări prezentate la sesiuni științifice, simpozioane, mese rotunde organizate de instituții de învățământ sau de cercetare la nivel național	1p/comunicare	18
		Brevete omologate/premii științifice	10p/brevet-premiu	-
		Granturi câștigate prin competiție	5p/grant	-
		Contracte de cercetare științifică	3p/contract	6
3	Recunoaștere națională și	Conducător de doctorat	5p	15
		Profesor invitat pentru prelegeri în	3p/invitație	-

	internațională	universități de prestigiu		
		Membru în academii de știință/artă	3p/calitate de membru	-
		Membru în asociații profesionale naționale	1p/calitate membru	-
		Membru în asociații profesionale internaționale	2p/calitate membru	-
		Membru în comisii de doctorat	2p/comisie	4
		Membru în colective de redacție (inclusiv recenzor) publicație ISI sau BDI)	2p/publicație	
		Membru în echipe de expertiză/comisii de evaluare a cercetării științifice	2p/comisie	
		Membru al comitetelor științifice ale conferințelor/simpozioanelor	2p/comisie	2
		Citări ale lucrărilor în tratate, cursuri, monografii, articole, studii etc.	2p/citare	4
		Organizator de manifestări științifice naționale sau internaționale	2p/manifestare	-
		4	Activitate desfășurată cu studenții	Organizarea de activități extradidactice cu studenții (teren, seminarii pe teme de specialitate etc.)
Îndrumare lucrări de licență, disertație	0,5p/lucrare			5
5	Activitate în comunitatea academică	Îndeplinirea sarcinilor permanente*	2p/îndeplinire sarcină	230
		Îndeplinirea sarcinilor periodice**	1p/îndeplinire sarcină	120
		Membru în comisie de licență/disertație/admitere	2p/comisie	8
		Membru în comisii de specialitate/senat sau activitate de conducere/coordonare la nivelul universității/facultății/catedrei	2p/comisie, coordonare facultate 5p/comisie, coordonare universitate	11
		Disponibilitate pentru acțiunile organizate la nivelul catedrei/facultății/ universității	1p/acțiune	209
6	Dezvoltare profesională și personală	Participarea la mobilități Erasmus	2p/mobilitate	-
		Participarea la alte forme de pregătire profesională sau extraprofesională	2p/participare	20
Punctaj total general per catedră				970 puncte

Tabelul 6: Chestionar de evaluare colegială, catedra Medicina Sportivă

Nr.	CRITERIU	1	2	3	4	5	Total
1	Asumarea responsabilității, autodisciplină, implicare și participare la realizarea sarcinilor permanente/periodice	1	2	3	4	5	5,0
2	Abilități de lucru în echipă, cooperare și integrare în colectiv	1	2	3	4	5	4,93
3	Perseverență în atingerea obiectivelor didactice și extradidactice în cadrul universității/facultății/catedrei	1	2	3	4	5	4,89
4	Consecvență în participări la acțiunile facultății/universității/extrauniversitare	1	2	3	4	5	4,93
5	Interes pentru proiecte, îndrumare lucrări de licență, disertație	1	2	3	4	5	5,0

	etc.						
6	Autoorganizare, perseverență, punctualitate, conștiinciozitate.	1	2	3	4	5	5,0
7	Inițiativă, creativitate și fidelitate, interes pentru activități de dezvoltare profesională și personală	1	2	3	4	5	4,93
TOTAL GENERAL: 4,95							

Tabelul 7: Chestionar de evaluare a cadrului didactic de către conducerea facultății (decan, șef catedră, alte persoane de conducere)

Nr.	CRITERIU	1	2	3	4	5	Total
1	Complexitatea și dificultatea activității specifice postului.	1	2	3	4	5	5,0
2	Planificarea activității didactice: fișa disciplinei, actualizarea materialului didactic, noutăți bibliografice etc.	1	2	3	4	5	4,11
3	Îndeplinirea sarcinilor didactice din fișa postului: prezență la ore, punctualitate, asumarea responsabilităților, autodisciplină, rigurozitate și consecvență etc.	1	2	3	4	5	4,77
4	Utilizare material didactic adecvat obiectivelor: manual, suport de curs, caiet de lucrări practice – inclusiv în format electronic, fișă de lectură, prezentare electronică etc.	1	2	3	4	5	4,22
5	Cercetarea științifică (documentare, elaborare materiale didactice, studii, îndrumare, articole etc.)	1	2	3	4	5	3,77
6	Prezență și activitate eficientă la acțiunile catedrei/facultății/universității (ședințe, sesiuni etc.)	1	2	3	4	5	4,66
7	Realizarea sarcinilor didactice de coordonare în cadrul facultății: tutore, îndrumare lucrări de licență/proiecte de diplomă, coordonator program de studiu, îndrumare practică etc.	1	2	3	4	5	3,44
8	Participare în proiecte naționale și internaționale: congrese, conferințe, publicare articole, cărți etc.	1	2	3	4	5	3,55
9	Îndeplinirea sarcinilor de conducere/coordonare în cadrul universității/facultății: activități de coordonare, membru Senat, membru în comisii de specialitate la nivel universitar etc.	1	2	3	4	5	3,33
10	Interes pentru dezvoltare profesională și personală, participare în diferite programe, mobilități Erasmus etc.	1	2	3	4	5	3,88
11	Prestigiu profesional și moral în cadrul catedrei/facultății/universității	1	2	3	4	5	5,0
TOTAL GENERAL							4,16

8. Evaluarea gradului de satisfacție a studenților

Pentru măsurarea și stabilirea cerințelor studenților în ceea ce privește activitatea didactică desfășurată de către cadrele didactice ale Catedrei Medicina Sportivă au fost distribuite chestionare de sondare a opiniei acestora. Rezultatele acestui sondaj nenominal, realizat printr-un chestionar unic, vor permite stabilirea punctelor forte și/sau slabe ale catedrei, și vor fi urmate de prezentarea unor sugestii de îmbunătățire a calității actului didactic, în scopul creșterii performanțelor cadrelor didactice și a transparenței actului educațional.

Chestionarele au conținut 46 de criterii și au fost aplicate unui eșantion de 133 de studenți din anii I – III (anul I - 41 studenți, anul II – 71 studenți, anul III – 21 studenți). Răspunsurile la întrebări au fost apreciate cu ajutorul unei scale de tip Likert în cinci puncte, 5 puncte fiind acordate calificativului “În foarte mare măsură”, iar 1 punct calificativului “În foarte mică măsură”.

Bilanțul general al sondajului de evaluare a satisfacției studenților arată în total gradul de satisfacție, reprezentat de GSS% (grad de satisfacție a studentului) este de 69,39 %. Analiza individuală a chestionarelor completate a evidențiat și faptul că majoritatea studenților au completat cu responsabilitate chestionarul. Din analiza răspunsurilor la întrebări rezultă că studenții apreciază calitatea activităților didactice și practice susținute, corectitudinea evaluărilor, utilitatea disciplinelor studiate în raport cu cerințele programului de studii precum și resursele de învățare.

Analiza răspunsurilor la întrebări de către studenții evidențiază unele criterii ce necesită îmbunătățiri (tab. 11).

Tabelul 10: Criterii evaluate de studenți cu cerințe de îmbunătățire

Anul I	Anul II	Anul III
-modul în care cadrele didactice motivează studenții -aplicarea criteriilor obiective și transparente de evaluare	- sistem informatic (evidența studenților, notelor) - stimularea studenților în adoptarea unui stil de învățare eficient și susținut	- sistem informatic (evidența studenților, notelor) - participarea la stagii de practică în domeniu - dezvoltarea serviciilor de consiliere și consultanță în carieră

În rest, putem aprecia că activitatea cadrelor didactice în cadrul orelor la disciplinele medico-biologice este una satisfăcătoare. Evaluarea studenților poate fi încadrată între bine și foarte bine. Astfel, evaluarea, utilitatea materiilor predate, calitatea generală a actului educațional de la nivelul fiecărei materii, precum și relațiile pe care cadrele didactice și studenții le au fost considerate a fi corespunzătoare cu îndatoririle din fișa postului.

De asemenea, se pot face și unele recomandări, care să îmbunătățească calitatea actului educațional și să satisfacă cerințele actuale ale studenților facultății:

- implicarea mai mare a tuturor cadrelor didactice în desfășurarea și formarea profesională a studenților, ceea ce are relevanță începând cu Anul III pentru studenți, odată cu începutul elaborării lucrărilor de licență;
- exemplificarea și argumentarea prin exemple practice a noțiunilor predate, la orele de curs;
- susținerea studenților în promovarea și diseminarea rezultatelor activităților practice prin publicarea de articole științifice și participarea la manifestări științifice din domeniu;
- susținerea realizării de brevete, în cazul studenților care dezvoltă metode și procedee inovatoare.

9. Mobilitate academică

Mobilitatea academică a studenților, a doctoranzilor/postdoctoranzilor și a cadrelor didactice în cadrul catedrei Medicina Sportivă se organizează în baza:

- acordurilor/convențiilor interuniversitare;
- acordurilor încheiate între instituțiile de învățământ superior cu întreprinderi și organizații din țară și de peste hotare. ***Catedra Medicina Sportivă a realizat un accord de cooperare între Agenția Națională Antidoping din Republica Moldova și Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, semnat la 6 noiembrie 2015. În baza acestui accord studenții realizează stagiile de practică și participă la diverse cursuri-seminarii de formare profesională.***
- acordurilor/contractelor încheiate de către instituții cu activitate de doctorat și universități/centre științifice de peste hotare;
- contractelor individuale.

10. Transparența informațiilor de interes public

Cadrul didactic universitar trebuie să fie un model pentru tânărul student, căruia să îi ofere o educație de calitate, cu scopul de a îl pregăti pentru viața activă pe piața muncii. De aceea, managerii universitari au un rol esențial în crearea unui mediu propice pentru un act educațional menit să creeze cetățeni integri, buni profesioniști și membri de bază ai societății.

Cadrele didactice angajate în cadrul catedrei Medicina Sportivă respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă și corectă. Prin aceasta se facilitează egalitatea de șanse în competiție și se asigură accesul echitabil la resursele universitare.

11. Stagii de practică

O componentă esențială a pregătirii universitare o constituie implicarea studenților în aplicarea practică a cunoștințelor teoretice acumulate. Obiectivul fundamental al acestei activități este dobândirea de către studenți a abilităților practice printr-o implicare directă alături de specialiștii din domeniul specific profesiei. Stagiile de practică incluse în planul de învățământ sunt obligatorii și constituie o condiție de promovare la anul următor de studii. Scopul și obiectivele stagiilor de practică pe specialități și tipuri de practică sunt definite în programele și indicațiile metodice pentru stagiile de practică elaborate de catedrele de profil. Rolul deosebit al stagiilor de practică constă și în crearea unor condiții favorabile de integrare mai rapidă a viitorilor absolvenți în activitatea practică.

Competențe generale dezvoltate în cadrul stagiilor de practică

- acumularea de cunoștințe și competențe cuprinse în activitățile specifice domeniului în care practicanții își desfășoară stagiul, prin plasarea lor în situații reale de muncă;
- creșterea motivației pentru profesia aleasă, printr-o mai bună cunoaștere a acesteia în context real de muncă;
- pregătirea practicanților pentru încadrarea în câmpul muncii, prin acumularea de experiență practică în domeniul vizat;
- formarea de competențe privind relațiile interumane în procesul de muncă (spirit de echipă, abilități de comunicare și relaționare, conștientizarea importanței calității muncii).

În cadrul catedrei **Medicina Sportivă** se desfășoară **Practica Medico-Sportivă** la ciclul II de studii, specialitatea Tehnologii medico-biologice. Conform planului de învățământ stagiul de practică este obligatoriu prevăzut cu **80 de ore contact direct, 220 de ore lucru individual și 10 credite transferabile**.

Absolvenții masteranzi ai promoției anului 2016 și-au desfășurat activitatea în cadrul Agenției Naționale Antidoping, Serviciul de prevenire a dopajului în perioada 1.03.2016 – 31.03.2016.

În cadrul acestui stagiul au fost implicați următorii masteranzi stagiaari:

Masterandul stagiar	Cadrul didactic responsabil	Specialistul coordonator
Aslanov Serghei	Țiganaș Odetta, dr., conf. univ	Grumeza Mihai, dr., conf. univ.
Cebotaru Veronica	Țiganaș Odetta, dr., conf. univ	Grumeza Mihai, dr., conf. univ.
Hristoforov Artur	Țiganaș Odetta, dr., conf. univ	Grumeza Mihai, dr., conf. univ.
Spatari Maria	Țiganaș Odetta, dr., conf. univ	Grumeza Mihai, dr., conf. univ.
Savin Lilia	Țiganaș Odetta, dr., conf. univ	Grumeza Mihai, dr., conf. univ.

Masteranzii, în cursul stagiilor de practică s-au bazat pe:

- **suportul curricular al catedrei;**
- **agenda tip al stagiarului;**
- **caracteristica eliberată de specialistul coordonator al stagiului de practică.**

În perioada efectuării practicii de instruire în serviciul respectiv, masteranzii au respectat planul de realizare stabilit de coordonatori (Sergiu Grumeza – Director General Adjunct ANA, dr., conf. univ., Țiganaș Odetta – șef catedră Medicina Sportivă, USEFS), au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs obligatorii, opționale și a stagiului de practică fiind admiși la susținerea proiectului de licență.

12.Evaluarea rezultatelor academice ale studenților

Evaluarea, folosită într-un sens cât mai larg, „nu se reduce la prezentarea unei simple constatări; relevând disfuncționalitățile, ea facilitează analize comparate, permite înțelegerea diversității situațiilor și modificarea activităților pentru îmbunătățirea activității”.

Într-o piață concurențială a muncii, instituția de învățământ are obligația să-l ajute pe fiecare dintre studenții săi să-și formeze o imagine corectă despre sine și să-și stabilească scopuri în viață (în carieră, îndeosebi) în raport cu posibilitățile lui reale. În aceste condiții, evaluarea se face pe parcursul activităților de predare și învățare pentru a cunoaște (atât profesorii, cât și studenții) care este stadiul formării profesionale și la ce nivel se situează ea, în raport cu obiectivele proiectate și cu așteptările.

Prin coroborarea a două criterii (cantitatea de informație sau experiența încorporată de către studenți și axa temporală), s-au conturat trei tipuri ale evaluării: inițială (predictivă), formativă (continuu) și sumativă (cumulativă) .

Evaluarea inițială sau predictivă realizată la începutul unui program de instruire (an școlar, semestru, unitate de învățare). Este destinată identificării capacităților de învățare ale studenților, nivelului de pregătire al acestora, motivația pentru învățare, nivelul la care s-au format deprinderile de muncă intelectuală și gradul de dezvoltare al acestora, vocabularul economic format (volumul și calitatea), capacitățile cognitive (analiza, sinteza), disponibilitățile de comunicare și relaționare etc.

Evaluare formativă sau de progress (**curentă**), constituie un fel de barometru pentru profesor și pentru student, deoarece se realizează pe tot parcursul instruirii, în pași mici și succesivi; asigură o periodicitate eficientă procesului de formare profesională, este destinată identificării punctelor tari și slabe ale instruirii, determinând o analiză suficient de obiectivă a mecanismelor și cauzelor eșecului sau succesului școlar. Scopul evaluării formative îl reprezintă optimizarea „din mers” a demersurilor educaționale, ca urmare a analizării feedbackului produs), respectiv stabilirea nivelului la care se plasează rezultatele parțiale față de cele finale preconizate a se produce. De rezultatele evaluării formative iau act și reacționează atât profesorul, cât și studentul, procedând fiecare la adecvarea predării și învățării.

Evaluarea sumativă sau finală – se realizează la sfârșitul perioadei de instruire (semestru, an academic, ciclu de școlaritate). Principalul scop al oricărei evaluări sumative este evidențierea efectelor, eficienței, rezultatelor globale ale învățării. Acest tip de evaluare evidențiază nivelul și calitatea pregătirii studenților prin raportare la finalitățile stabilite pentru formarea profesională.

Forma de evaluare finală la disciplinele catedrei Medicina sportivă este prevăzută în planul de învățământ și poate fi:

- examen;
- colocviu.

Nota finală = media dintre nota obținută la evaluările curente (60%) și cea de la examenul final (40%).

În practica educațională aplicată de către profesorii catedrei Medicina Sportivă sunt folosite atât metode tradiționale de evaluare cât și alternative. Din cele tradiționale cu success sunt aplicate probele orale, scrise și practice. Din cele alternative sunt reușit implimentate metoda RAI (răspunde, aruncă, interoghează), metoda hărții conceptual, metoda creditelor transferabile, portofoliul, proiectul și referatul.

Tabelul 11: Reușita studenților (%) la disciplinele catedrei Medicina Sportivă

Semestrul I		Semestrul II	
Disciplinele catedrei	% reușitei	Disciplinele catedrei	% reușitei
Biologia	39,3	Biologia	13,7
Chimia	34,4	Chimia	16,1
Biochimia	81,8	Anatomia funcțională și semiol.	75,9
Anatomia aparatului locomotor	91,7	Splanhnologia	76,9
Anatomia și morfologia sportivă	73,9	Fiziologia, ergofiziologia	75,4
Anatomia și fiziologia umană	88,7	Ergofiziologia	64,2
Fiziologia umană	71,4	Fiziologia patologică	68,7
Medicina sportivă, gimn. med.	67,7	Medicina și igiena sportivă	62,5
Medicina sportivă	64,7	Protecția civilă	74,3
Igiena	63,9	Medicina extremală	85,7
Total per catedră:	69,0	Total per catedră:	62,5

13. Orientarea în carieră și relațiile cu piața muncii

Omul este propriul său manager, el trebuie să-și evalueze resursele cu realism, să-și stabilească obiectivele și să elaboreze proiecte existențiale pe termen lung, mediu și scurt, să se folosească de oportunități pentru a atinge scopurile de etapă. Identificarea unor scopuri de succes va determina persoana să acționeze în consecință. Orientarea în carieră este expresia unor talente personale sau aptitudini dominante. Pe măsură ce ele se intersectează cu interesele, motivațiile și valorile personale ale individului și ale mediului extern, social și economic, se poate ajunge la modelarea unui traseu profesional optim.

Orientarea profesională este o activitate bazată pe un sistem de principii, metode și procedee de îndrumare a persoanei către o profesie sau un grup de profesii, în conformitate cu aptitudinile, înclinațiile și interesele sale și, pe de altă parte, în funcție de perspectivele pieței forței de muncă și dinamica sferei ocupaționale. Prin orientare profesională se urmărește găsirea pentru fiecare individ a ocupației potrivite, respectiv asigurarea unui dublu acord între posibilitățile individuale și exigențele profesiilor și între aspirațiile individului și nevoile societății.

Orientarea în cariera profesională a tînărului specialist pornește, pentru fiecare individ, de la un set de premise:

- abilități intelectuale și practice;
- competențele obținute prin instruire;
- capacitatea de a transpune într-un domeniu de activitate achizițiile obținute;
- aptitudini speciale de care individul devine conștient pe parcursul educației;
- interese și motivații personale;
- oferta profesională a societății.

Organizarea programului de studii universitare de licență și de masterat în cadrul catedrei de Medicină Sportivă contribuie la pregătirea absolvenților ciclului I de licență și a ciclului II promovând abordarea interdisciplinară și asigură pregătirea specialiștilor cu înaltă calificare, în măsură să răspundă cerințelor actuale specifice domeniului.

În condițiile globalizării actuale, disciplinele catedrei Medicina Sportivă are obiectivul de a pregăti specialiști de înaltă calificare, pentru a depăși problema lipsei cadrelor atât în domeniul sportului de performanță, cât și în mediul amatorilor de sport. Actualitatea subiectului derivă din faptul că sportivii au nevoie de asistența experților în medicină sportivă, pentru a obține rezultatele așteptate. Astăzi, persoanele implicate în sportul de performanță sau de amatori trebuie să dispună de cunoștințe profunde privind capacitățile fiziologice ale sportivului, riscurile pe care le comportă erorile de antrenament asupra stării de sănătate a sportivului, interferența cu substanțele farmacologice sau alte aspecte bio-medicale, care pot facilita obținerea performanței, pe de o parte sau pot ruina întreaga carieră sportivă, pe de altă parte.

Studiile teoretice și practice din cadrul ciclului I și a ciclului II vor oferi absolvenților capacitatea de a :

- cunoaște caracteristicile anatomo-fiziologice specifice diverselor activități sportive;
- preveni și recupera deficiențele fizice la sportivi, copii în creștere și vârstnici;
- crește capacitatea funcțională a aparatului cardiovascular, respirator, locomotor;
- optimiza și dirija științific un antrenament sportiv;
- realiza o selecție medico-biologică primară, secundară și finală;
- optimiza alimentația și medicația efortului sportiv;
- efectua refacerea post- și intraefort, în vederea recuperării eficiente a sportivului;
- desfășura antrenamentele și competițiile în diferite condiții de mediu (altitudine medie, variații de fusuri orare, temperaturi ridicate sau scăzute, umiditatea relativ ridicată sau scăzută etc.).
- realiza antrenamentele și competițiile în condițiile fair-play-lui, fără implicarea substanțelor din lista doping cu impact negativ asupra sănătății și performanței sportive;
- reduce riscul accidentărilor în timpul procesului de instruire și pregătire, precum și în timpul competițiilor sportive;
- acționa eficient și competent în acțiunile de prim-ajutor;
- spori impactul benefic al sportului și culturii fizice asupra sănătății umane.

Avantajele și beneficiile studiilor obținute prin prisma disciplinelor medico-biologice în sport

Activitatea specialiștilor sportivi se desfășoară într-o echipă multidisciplinară sportivă ce utilizează raționamente și cunoștințe în diagnosticarea limitărilor funcționale ale organismului și eficientizarea acestora în vederea obținerii succesului de performanță. În cazul în care, echipa interdisciplinară este incopleată, competențele obținute în cadrul ciclului de masterat, îi vor permite specialistului să poată prelua o parte din sarcinile celorlalți membri. Astfel va putea interveni (de preferință împreună cu medicul) în:

- recunoaștea și tratarea oboselii patologice, a supraîncordării și a supraantrenamentului;
- refacerea post-efort cu utilizarea unor scheme de refacere în funcție de specificul sportului;
- recuperarea traumei psihice post-traumatice cu utilizarea metodelor de antrenament mental, tehnici de concentrare și relaxare;
- testarea capacității de efort pe teren, metode de menținere și refacere ale capacității generale de efort pentru sportivul/copilul traumat;
- stabilirea rației alimentare în activitatea sportivă, dietetica alimentară corectivă a unor afecțiuni;
- administrarea medicației de susținere și refacere în practica sportivă.

14. Măsuri privind îmbunătățirea calității educației în cadrul catedrei

- dezvoltarea capacităților personale ale cadrelor didactice, în vederea implementării noilor metode de predare;
- desfășurarea lecțiilor demonstrative cu utilizarea unor tehnologii moderne de predare
- intercalarea aspectelor teoretice și practice de predare, în vederea eficientizării procesului instructiv;
- facilitarea schimbului de experiență dintre profesori, atât la nivel național, cât și internațional.
- valorificarea și diseminarea rezultatelor științifice prin publicarea în reviste naționale și internaționale;
- implicarea cadrelor didactice ale catedrei și participarea studenților la foruri, conferințe științifice naționale și internaționale;
- stipularea activității de cercetare ca activitate prioritară a cadrelor didactice universitare
- crearea echipei de lucru în vederea elaborării proiectelor de cercetare în cadrul catedrei,
- stabilirea unui program de investiții pentru echiparea laboratoarelor didactice și de cercetare cu aparatură performantă.

Șef catedră,
dr., conf. univ.

/O. Țiganaș/